



Natuurtoets

Bestemmingsplan Leidingstrook Moezelweg

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0467979.100
definitief revisie 01
27 mei 2021

Natuurtoets

Bestemmingsplan Leidingstrook Moezelweg

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0467979.100

definitief revisie 01
27 mei 2021

Auteur

M. van Gemeren

Opdrachtgever

Havenbedrijf Rotterdam N.V.
Wilhelminakade 909
3072 AP ROTTERDAM

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus



De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
28-05-2021

beschrijving revisie 01
definitief

gecontroleerd
ing. R.H. van Trigt

vrijgave
ir. A. Hatzman

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Planvoornemen	1
1.3	Doel en onderzoeksvragen	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Soortbescherming	5
2.3	Gebiedsbescherming	6
2.3.1	Natura 2000	6
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	6
2.3.3	Bescherming van houtopstanden	7
3	Methodiek	9
3.1	Algemeen	9
3.2	Bureauonderzoek	9
3.3	Terreinbezoek	10
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	10
4	Resultaten	11
4.1	Gebiedsbeschrijving	11
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	12
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	13
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	18
4.3	Beschermde gebieden	19
4.3.1	Natura 2000-gebieden	19
4.3.2	Natuurnetwerk Nederland	19
4.3.3	Bescherming van houtopstanden	20
5	Toetsing	21
5.1	Effectbepaling plan	21
5.2	Toetsing effect op beschermde soorten	21
5.2.1	Vogels	21
5.2.2	Amfibieën	22
5.2.3	Flora	22
5.2.4	Zorgplicht	23
5.3	Effecten op beschermde gebieden	24
5.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	24
5.3.2	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	25
6	Bronnen	26

Natuurtoets

Bestemmingsplan Leidingstrook Moezelweg

projectnummer 0467979.100

27 mei 2021 revisie 01

Havenbedrijf Rotterdam N.V.

**Bijlagen****Bijlage 1: Wettelijk kader**

Natuurtoets

Bestemmingsplan Leidingstrook Moezelweg

projectnummer 0467979.100

27 mei 2021 revisie 01

Havenbedrijf Rotterdam N.V.



Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd). Kaart gemaakt in QGIS.

Conclusies en advies

Het Havenbedrijf Rotterdam N.V. is voornemens de leidingenstrook langs de Moezelweg te Rotterdam-Europoort uit te breiden. Dit voornemen is echter in het huidige bestemmingplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied is geen NNN-gebied of Natura 2000-gebied aanwezig. Er komen ook geen beschermde gebieden (NNN) voor binnen de invloedssfeer van het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. (Significant) negatieve effecten zijn uitgesloten. Er is daarom geen noodzaak voor vervolgstappen of een uitgebreidere toetsing voor wat betreft het NNN. De uitvoering van de werkzaamheden gaan gepaard met stikstofemissie als gevolg van de inzet van gemotoriseerd materieel. Dit leidt mogelijk tot een toename van stikstofdepositie in nabijgelegen Natura 2000-gebieden tijdens de uitvoeringsfase. Per 1 juli 2021 treedt de wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking. Onder deze nieuwe wetgeving zijn bouwprojecten vrijgesteld van onderzoek naar stikstofdepositie. Daarom gaan we ervan uit dat ook in het kader van de plantoets Wnb geen stikstofdepositieberekeningen voor de realisatiefase hoeven te worden uitgevoerd. Er is als gevolg van het plan geen noodzaak tot het uitvoeren van onderzoek naar stikstofdepositie.

Tabel 01. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja	Nee
Effecten?	Nee*)	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nee	Nee
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja	Ja

*) per 1 juli 2021 treedt nieuwe wetgeving met betrekking tot stikstof in werking, waarmee de gevolgen van stikstofdepositie uit bouwprojecten in het kader van de Wnb-vergunningverlening vrijgesteld zijn van onderzoek. Daarom gaan we ervan uit dat ook in het kader van de plantoets Wnb geen stikstofdepositieberekeningen voor de realisatiefase hoeven te worden uitgevoerd.

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- *Algemene broedvogels (mogelijk nestplaatsen);*
- *Amfibieën – rugstreeppad (mogelijk essentieel leefgebied);*
- *Flora - glad biggenkruid (standplaatsen).*

In Tabel 02 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Tabel 02. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Algemeen voorkomende broedvogels	Amfibieën Rugstreeppad	Flora Glad biggenkruid
Essentieel leefgebied in plangebied?	De bomen en het grasland kunnen gebruikt worden door vogels om te nestelen	Plangebied biedt mogelijk geschikt biotoop voor landhabitat, winterverblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen	Standplaatsen aanwezig
Is er sprake van een overtreding?	Nee, mits wordt gewerkt buiten het broedseizoen <u>of</u> indien dit niet mogelijk is het plangebied voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt maken. Indien bovenstaande niet mogelijk is, voorafgaand aan de werkzaamheden een inspectie laten uitvoeren door een ecooloog.	Nee, indien gebruik wordt gemaakt van de werkwijze zoals beschreven in het werkprotocol behorend bij de gebiedsontheffing van het Havenbedrijf Rotterdam. Voorafgaand hieraan is onderzoek wordt nodig naar het gebruik van het plangebied door deze soort om de maatregelen te kunnen bepalen	Nee, indien gebruik wordt gemaakt van de werkwijze zoals beschreven in het werkprotocol behorend bij de gebiedsontheffing van het Havenbedrijf Rotterdam
Is een ontheffing noodzakelijk	Nee, mits werken volgens bovenstaande voorwaarden	Nee, indien uit nader onderzoek blijkt dat de soort aanwezig is, kan gewerkt worden onder de gebiedsontheffing van het Havenbedrijf Rotterdam onder voorwaarden in het geldend werkprotocol	Er kan gebruik gemaakt worden van de gebiedsontheffing van het Havenbedrijf met inachtneming van de regels uit het werkprotocol glad biggenkruid.
Is het plan uitvoerbaar?	Ja	Ja, mits voorafgaand aan de realisatie tijdig aanvullend onderzoek plaatsvindt.	Ja

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage 1 staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig

Natuurtoets

Bestemmingsplan Leidingstrook Moezelweg
projectnummer 0467979.100
27 mei 2021 revisie 01
Havenbedrijf Rotterdam N.V.



vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Muizen, mol en konijnen zijn in het plangebied aanwezig. Om nadelige gevolgen te voorkomen wordt geadviseerd voor de uitvoering rekening te houden met deze soorten door de verblijfplaatsen waar mogelijk te behouden en altijd zo te werken, dat dieren kunnen ontsnappen en indien dit niet mogelijk is, deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop in de directe omgeving. Voor konijnenburchten kan eerst de top laag worden afgegraven, zodat konijnen de burcht kunnen ontsnappen als gevolg van de verstoring.

Daarnaast adviseren wij na het afronden van de werkzaamheden geen inzaai met uitheemse soorten te doen, zoals nu deels gedaan is in het plangebied. Wanneer inzaai noodzakelijk is adviseren wij een gebiedseigen zaaimengsel. Deze kan de natuurlijke vegetatie snel doen herstellen en voorkomt verstuiving of erosie van de bodem.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Havenbedrijf Rotterdam N.V. is voornemens de leidingenstrook langs de Moezelweg te Rotterdam-Europoort uit te breiden. Dit voornemen is echter in het huidige bestemmingplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Ruimtelijke plannen, zoals dergelijke bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.



Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Kaart gemaakt in QGIS.

1.2 Planvoornemen

De haven van Rotterdam heeft een grote duurzaamheidsambitie. Hierom is het wenselijk om voor toekomstige projecten voldoende ruimte in de leidingstroken beschikbaar te hebben. In de bestaande leidingstrook net ten zuiden van de Moezelweg is nog maar beperkt ruimte beschikbaar. Het is daarom noodzakelijk om de planologische ruimte voor nieuwe leidingstroken te borgen in een bestemmingsplan.

De beoogde tracé uitbreidingen zijn als volgt onder te verdelen:

Tracé A - Moezelweg

Dit betreft kabels en leidingenstrook onder de Moezelweg tussen het kruispunt Moezelweg/Elbeweg en het Stedin transformatorstation. Tracé A kan worden benut voor realisatie van een langlopend groot project (warmterotonde, CO₂-leiding), grote (BEVB-)leidingen of een combinatie van beide. Er is ruimte voor circa 7,0m à 8,0m uitbreidingen het tracé biedt de mogelijkheid tot meerlaags leggen.

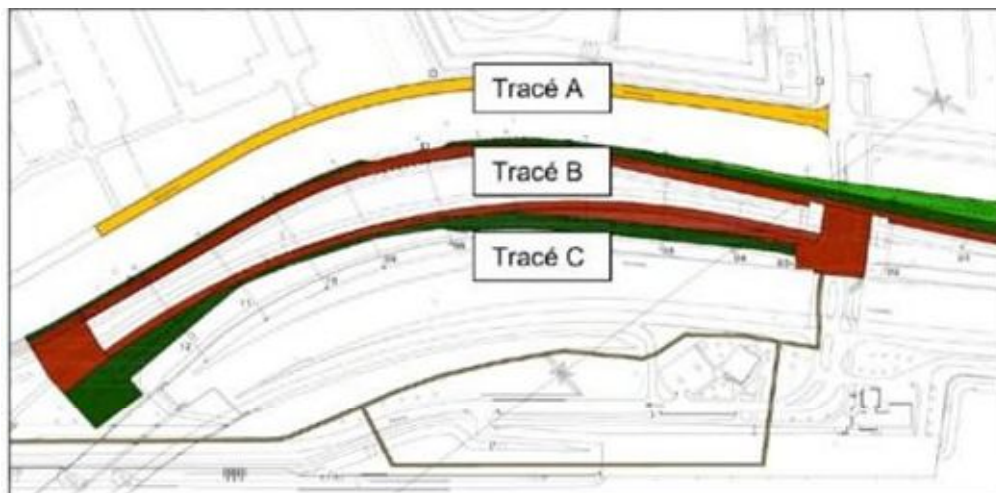
Tracé B - Talud spoorweg

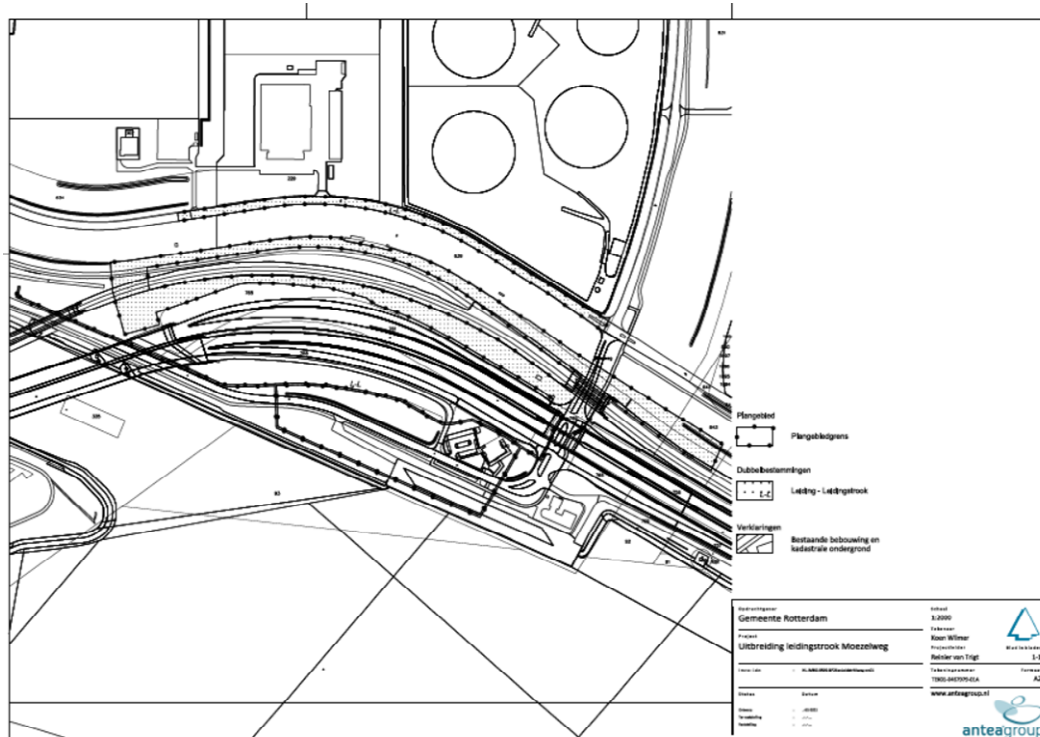
Aan de zuidzijde van de huidige leidingenstrook bevindt zich het talud van de spoordijk, met daarop een raccordementsspoor. Aanpassing van ca. 465m talud middels een verticale grondkering (damwand) biedt uitbreidingsmogelijkheden. Tracé B kan worden benut voor realisatie van een langlopend groot project (warmterotonde, CO₂-leiding), grote (BEVB-)leidingen of een combinatie van beide. Afhankelijk van de plaats van de damwand is 6,0m tot 9,0m uitbreidingsruimte.

Tracé C - Gebied tussen spoor en rijksweg A15

Het gebied tussen het (hoofd)spoor en de rijksweg A15 kan als leidingenstrook ingericht worden, maar de kabels en leidingen moeten met krappe bochten aansluiten op het huidige leidingstracé. Dit maakt het minder geschikt voor grote (BEVB-) leidingen. Er is in tracé C ruimte voor circa 8,5m leidingenstrook, waarvan 3,0 m alleen voor kabels, 3,0m voor leidingen onder ProRail voorwaarden en 2,5m zonder voorwaarden.

De precieze omschrijving van de uitvoeringswerkzaamheden en de planning zijn in deze fase van het plan nog niet bekend. Zie Figuur 1.2 voor een impressie van het voornemen.





Figuur 1.2. Schets planvoornemen. Bron: Havenbedrijf Rotterdam.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt wordt door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden (NNN en/of Natura 2000) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 5 aanwezig zijn in het plangebied.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.1 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.5 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in artikel 3.10, bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel B(1 en 2) en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.10 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie. Het voorgaande geldt echter niet indien de soorten zijn vrijgesteld door het bevoegd gezag.

Bij voorliggende toetsing is de provincie Zuid-Holland bevoegd gezag. In de provincie Zuid-Holland zijn in tegenstelling tot de landelijke vrijgestelde soorten van artikel 3.10 onderdeel A (zie Regeling Natuurbescherming, [Bijlage 13](#)), de ondergrondse woelmuis en de tweekleurige bosspitsmuis niet vrijgesteld. De provincie heeft de vrijstellingslijst van het Rijk beoordeeld of de door het Rijk vrijgestelde soorten in aanmerking komen voor een provinciale vrijstelling. Zo is per soort gekeken naar o.a de verspreiding en talrijkheid van de soort in de provincie Zuid-Holland. Hieruit blijkt dat de soorten ondergrondse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis (en molmuis), niet of nauwelijks voorkomen in Zuid-Holland zodat een provinciale vrijstelling voor die soorten niet opportuun is (Provincie Zuid-Holland, [2016](#)). Voor deze soorten dient bij een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 gewerkt te worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode of dient een ontheffing aangevraagd te worden. In de provincie geldt voor de overige landelijk vrijgestelde soorten, ook een vrijstelling. Voor deze soorten geldt enkel de zorgplicht.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde diersoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit te realiseren is in de

Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk Nederland. Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

Voor de natuurgebieden die behoren tot het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe¹. In de Omgevingsverordening van provincie Zuid-Holland (2019) zijn regels voor het NNN opgenomen in Artikel 2.5 en Artikel 6.24.

Het 'nee, tenzij'-principe betekent dat nieuwe plannen en projecten niet zijn toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een zwaarwegend belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Het compensatiebeleid van provincie Zuid-Holland voor de gebieden die aangewezen zijn als NNN is vastgelegd in de beleidsregel Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013).

Het regime ter bescherming van het NNN kent in de provincie Zuid-Holland geen externe werking. Dit houdt in dat alleen wanneer er binnen de grenzen van het NNN gewerkt wordt, de effecten beoordeeld en eventueel gecompenseerd dienen te worden. Effecten als gevolg van de activiteiten die ontstaan op NNN-gebieden die buiten de plangrenzen liggen (externe effecten), hoeven derhalve niet gecompenseerd te worden.

2.3.3 Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft invulling aan de bescherming van houtopstanden die tot aan 1 januari 2017 vielen onder bescherming van de Boswet. De bescherming is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. De Provincie is het bevoegd gezag. De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom Wnb en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare) of bestaan uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. De Wnb doet geen uitspraken over houtopstanden die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of met kleinere oppervlakte dan 1.000 m².

Bescherming van dergelijke houtopstanden is een taak van de gemeentelijke overheid.

De wet geldt niet voor:

- a) Houtopstanden op erven of in tuinen;
- b) Fruitbomen of windschermen om boomgaarden;
- c) Naaldbomen bedoeld als kerstbomen indien niet ouder dan 20 jaar;
- d) Kweekgoed;
- e) Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- f) Het dunnen van een houtopstand;
- g) Het uit populieren, wilgen, essen of elsen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van biomassa (onder specifieke voorwaarden).

¹ Naast 'de route' van de Nee tenzij-afweging kan er sprake zijn van twee andere routes, namelijk een kleinschalig ontwikkeling of een NNN(EHS)-saldobenadering waarbij er geen onderbouwing aan de orde is van het dwingende belang en/of van alternatieven. Indien relevant wordt bekeken of deze van toepassing zijn voor het plan.

Natuurtoets

Bestemmingsplan Leidingstrook Moezelweg
projectnummer 0467979.100
27 mei 2021 revisie 01
Havenbedrijf Rotterdam N.V.



Voor houtopstanden groter dan 1.000 m² is veelal sprake van overlap met de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De mate van overlap kan per gemeente verschillen en is dus maatwerk. Toetsing aan de APV valt buiten de scope van de Natuurtoets.

Voor houtopstanden die zijn beschermd in de Wnb geldt een meldingsplicht bij voorgenomen velling, en in principe tevens een herplantplicht. Herplant wordt in principe ter plekke ingevuld. Onder voorwaarden kan herplant ook elders worden gerealiseerd.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel B en C in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2016-2021 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Daarnaast zijn de natuurwijzer van het Havenbedrijf Rotterdam geraadpleegd en de natuurkaart van de gemeente Rotterdam. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZK of provinciale digitale atlanten. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op donderdag 4 februari 2021 is vanaf circa 14:00 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecoloog van Antea Group bij licht bewolkt weer met een temperatuur van circa 7 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen. De bomen zijn bekeken met een verrekijker.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureau studie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen aan de Moezelweg in Rotterdam-Europoort. De Europoort is een industrie- en havengebied ten zuiden van de Nieuwe Waterweg en ten noorden van het Hartelkanaal, ten oosten van de Maasvlakte en ten westen van de Botlek, gelegen in de gemeente Rotterdam, in de provincie Zuid-Holland. De Moezelweg loopt parallel aan het Hartelkanaal en de Rijksweg A15 vanaf de Calandbrug tot aan de Dintelhavenbrug.

De beoogde locaties voor ondergrondse kabels en leidingen lopen respectievelijk onder de Moezelweg (A), talud havenspoorlijn (B) en tussen spoorlijn en A15 (C) ([Zie Figuur 1.2](#)). De directe omgeving van het gebied wordt gekenmerkt door industriële bedrijfsterreinen, wegen en het Hartelkanaal. In tracé C staan verspreid enkele bomen en heesters. De bomen/heesters bestaan uit abeel, iep, een enkele meidoornstruik en liguster.

Tracé A betreft een geasfalteerde weg. Aan weerszijden van deze weg bestaat de bodem uit zand met een begroeiing die wordt gekenmerkt door 'groot duinsterretje' en soorten van een schrale pioniersbodem. De bodem in tracé B bestaat uit zand en loopt richting het talud (tracé B) over in grond met een iets meer humeuze samenstelling. In het vlakke deel is de bodem droog en langs het talud is de bodem nat. De soortensamenstelling in het zand is wisselend. Vlakken waar gegraven is, zijn ingezaaid met een mengsel van mosterdzaad en phacelia. De vlakken met natuurlijke begroeiing bestaan uit soorten als groot duinsterretje, zandmuurbloem, schapenzuring, slangenkruid, teunisbloemsoorten etc.

In tracé B is langs het talud een begroeiing van iets meer voedselrijke natte bodems, zoals biesen, grassen, braam, kruidachtigen zoals kruipende boterbloem, vogelmuur, hoornbloem, etc. Er zijn verspreid holtes van muizen en konijnen in het gehele plangebied, maar vooral in het talud van het spoor aangetroffen (B).

Het gebied in tracé A en B is relatief stil, in tracé C is meer geluidsverstoring van de A15 en het spoor te horen.

In Figuur 4.1 is een impressie gegeven van het projectgebied.





Figuur 4.1. Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 2,5km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2016-2021).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Kerkuil	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Steenuil	X		

Zoogdieren	Bever		X	
	Bruinvis		X	
	Eekhoorn			X
	Gewone zeehond		X	
	Grijze zeehond		X	
	Noordse woelmuis		X	
	Vleermuizen**		X	
Amfibieën	Rugstreeppad		X	
Reptielen	Zandhagedis		X	
Insecten - Dagvlinders	Geen waarnemingen			
Insecten - Libellen	Geen waarnemingen			
Vissen	Geen waarnemingen			
Planten	Glad biggenkruid			X
	Groenknolorchis		X	
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

**Vleermuizen: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Afbakening relevante soorten

Het plangebied heeft een beperkte omvang. Het gebied heeft veel geluidsverstoring door de aanwezige (goederen)spoorlijn, verkeer van snelweg A15 en de industriële omgeving. Het bevat geen open water en is niet aangesloten op natuurlijke gebieden. Daarnaast is er geen bebouwing in het plangebied aanwezig. Hierdoor zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: (land/water)zoogdieren (bever, bruinvis, gewone en grijze zeehond). Vanwege het ontbreken van open water/sloten zijn er tevens geen voortplantings- en/of leefgebieden voor, vissen en libellen in het plangebied. Ook voor overige soortgroepen (kevers, kreeftachtigen, weekdieren, mieren en slakken) is geen essentieel leefgebied in het plangebied. Effecten zijn op voorhand uitgesloten.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: **vogels, zoogdieren (vleermuizen, eekhoorn, noordse woelmuis), amfibieën (rugstreeppad), reptielen (zandhagedis) en flora.**

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd.

Boombroedende soorten

Buizerd, havik, ransuil, roek en sperwer worden regelmatig waargenomen in de omgeving van het plangebied. Deze soorten hebben omvangrijke territoria waarbinnen gevoerageerd wordt. Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het foerageergebied van deze vogels. De vogels kunnen foeragerend in het plangebied worden verwacht. In het plangebied staan in tracé C enkele bomen. Deze zijn betrekkelijk jong en bevatten geen nesten. Voorkomen van jaarrond beschermde nesten van boombroedende vogels is uitgesloten.

Gebouwbroedende soorten

Gierzwaluw, huismus, kerkuil en slechtvalk zijn voor de vaste rust- en verblijfplaatsen afhankelijk van bebouwing en/of nestkasten. Deze zijn in het plangebied niet aanwezig. De soorten zijn ook niet waargenomen tijdens het terreinbezoek. Er zijn geen geschikte broedbiotopen voor deze soorten in het plangebied.

Overige soorten

Grote gele kwikstaart komt uit de bureaustudie naar voren als waargenomen in de omgeving van het plangebied. De grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. Er is geen geschikt broedbiotoop in het plangebied aanwezig voor deze soort. Hiermee is het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van grote gele kwikstaart uitgesloten van het plangebied.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1)

Het plangebied is gelegen in de Europoort. Dit betreft een havengebied met zware industrie. Door de ligging en de ruimtelijke opzet van het gebied en de relatieve rust (weinig mensen), wordt het gebied veel gebruikt door kleine mantelmeeuw en zilvermeeuw als broedbiotoop. Langs het talud in tracé B en C kunnen meeuwen geschikt broedbiotoop vinden. Daarnaast kunnen soorten als houtduif of merel een geschikte broedbiotoop vinden in de bomen in tracé C.

In Hoofdstuk vijf zijn de gevolgen van het plan op deze soorten uitgewerkt.



Figuur 4.2. Broedbiotopen vogels in het plangebied.

Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de bureaustudie komen de volgende vleermuissoorten naar voren als waargenomen in de omgeving van het plangebied: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

In het plangebied staan geen gebouwen of bomen met holtes en/of scheuren die verblijfplaatsen bieden aan vleermuizen. Het plangebied biedt mogelijk geschikt foerageergebied aan vleermuizen. Echter gezien de beperkte omvang van het plangebied en het gebrek aan verblijfplaatsen in de directe omgeving van het plangebied, is geen sprake van essentieel foerageergebied. Het talud langs tracé B kan een vliegroute bieden aan vleermuizen in het plangebied. Het naastgelegen Hartelkanaal is echter beter geschikt als vliegroute. Vanwege het ontbreken van verblijfplaatsen in (de omgeving van) het plangebied worden geen essentiële vliegroutes in het plangebied verwacht. In alle redelijkheid kan worden gesteld dat het plangebied geen essentiële functies bevat voor vleermuizen. Effecten op vleermuizen zijn hiermee uitgesloten.

Overige (land)zoogdieren

Uit de bureaustudie komen de verschillende soorten zoogdieren naar voren als waargenomen in de omgeving van het plangebied: bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, veldmuis, vos.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor konijn en muizensoorten zoals bosmuis en veldmuis. Holtes en keutels (van konijnen) zijn aangetroffen in trace B en C. Het plangebied kan ook onderdeel uitmaken van jachtgebied van soorten zoals bunzing en vos. Daarnaast kan sporadisch een ree worden aangetroffen. Verblijfplaatsen van deze soorten worden niet verwacht. De bovengenoemde soorten zijn in de provincie Zuid-Holland vrijgesteld van ontheffing. Wel geldt de algemene zorgplicht. Deze staat uitgeschreven in Bijlage 1 van dit rapport.

Het advies over hoe om te gaan met de zorgplicht is in Hoofdstuk vijf verder uitgewerkt.

Eekhoorn en noordse woelmuis

Waarnemingen van eekhoorn en noordse woelmuis zijn bekend uit het bosgebied langs het Brielse meer dat ten zuidwesten van het plangebied ligt op ongeveer drie kilometer afstand. Er is geen verbinding tussen dit gebied en het plangebied door de barrières van snelweg en water, behalve door middel van de Calandbrug (snelweg). In (de omgeving van) het plangebied zijn geen elementen aanwezig die aan eekhoorn een geschikte biotoop bieden. Voorkomen van eekhoorn in het plangebied is uitgesloten.

Noordse woelmuis leeft in hoge vegetaties met vooral grasachtige planten. Voor voedsel is de soort afhankelijk van onder andere houtige gewassen. Deze zijn onvoldoende aanwezig in het plangebied. Uit de natuurwijzer van het Havenbedrijf komen geen waarnemingen naar voren van noordse woelmuis in de Europoort. Vanwege het ontbreken van voldoende geschikt biotoop en gebrek aan toegankelijkheid is het voorkomen van noordse woelmuis in het plangebied uitgesloten.

Reptielen

Zandhagedis

Waarnemingen van zandhagedis zijn bekend uit het gebied langs het Brielse meer dat ten zuidwesten van het plangebied ligt op ongeveer drie kilometer afstand. Er is geen verbinding tussen dit gebied en het plangebied door de barrières van snelweg en water. Uit de natuurwijzer van het Havenbedrijf komen geen waarnemingen naar voren van zandhagedis in de Europoort. In

Nederland is de zandhagedis sterk gebonden aan duin- en heidegebieden. In het binnenland en in de kalkarme duinen wordt hij vooral aangetroffen in droge struikheideterreinen. In het binnenland zijn daarnaast ook waarnemingen bekend van zandhagedis langs het spoor in de berm waarbij er een afwisselende vegetatie vereist is.

De vegetatie in het plangebied is kort en eentonig langs de spoorzone. Het biedt onvoldoende mogelijkheden voor zandhagedis. Voorkomen van zandhagedis is hiermee uitgesloten uit het plangebied.



Figuur 4.3. Vegetatie langs het spoor. Links tracé C, rechts tracé B.

Amfibieën

Rugstreeppad

Uit de bureaustudie komt rugstreeppad naar voren als waargenomen in de omgeving van het plangebied. Ten noorden van het plangebied zijn waarnemingen op zo'n 500 meter afstand van tracé A/B van gewone pad en rugstreeppad bekend (bron: NDFF en natuurwijzer Havenbedrijf Rotterdam). Jaarlijks wordt door het Havenbedrijf Rotterdam een havenscan uitgevoerd waarbij onder andere de voortplantingswateren in het havengebied worden onderzocht op het voorkomen van rugstreeppad. De overige gebieden worden niet specifiek op het voorkomen van rugstreeppad onderzocht.

De rugstreeppad is vooral een soort van dynamische milieus, met name gebieden met vergraafbaar zand en een natuurlijk of door de mens veroorzaakt pionierskarakter, zoals (rivier)duinen, uiterwaarden, afgravingen en bouwterreinen. De habitat laat zich omschrijven als onbeschaduwde, laagbegroeide terreinen. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater: ondiep, snel opwarmend en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten. Ook in licht brak water kan de soort zich voortplanten.

Tijdens het terreinbezoek is gekeken of er geschikte biotopen aanwezig zijn voor deze soort. Het plangebied biedt een geschikte biotoop aan rugstreeppad. Er is verstoorde (vegetatieve pionierfase) grond aanwezig door recente graafwerkzaamheden, waardoor water aanwezig is in diepe rijsporen (zie Figuur 4.4.). Deze waterplassen kunnen door rugstreeppad gebruikt worden als voortplantingswater. De grond bestaat uit losse zandgrond en daarnaast is langs het talud lage kruidige vegetatie aanwezig waardoor de bodem als landhabitat geschikt is.

Door deze elementen kan rugstreeppad niet op voorhand worden uitgesloten uit het plangebied.

In Hoofdstuk vijf zijn de gevolgen van het plan op deze soort uitgewerkt.



Figuur 4.4. Geschikte elementen voor rugstreeppad in het plangebied (tracé B).

Flora

Uit de bureaustudie zijn een aantal beschermde plantensoorten naar voren gekomen die voorkomen in de omgeving van het plangebied. De bodem in het plangebied bestaat uit opgespoten zand uit de vaargeul. Tussen tracé A en B is dit een bodem met vooral schrale pioniersvegetatie. Richting het talud van het spoor is richting het westen iets meer humusrijke zandbodem te vinden. Er groeien hier meer grassoorten.

Groenknolorchis

Groenknolorchis staat op iets open, zonnige tot licht beschaduwde, natte, voedsel- en stikstofarme, zwak zure tot kalkhoudende grond, bestaande uit laagveen, weinig zand of leem, humeus zand en stenige plekken die duurzaam onder invloed van basenrijke grondwater staan en 's-winter vaak zeer nat zijn of zelfs blijvend onder water staan.

In de Europoort zijn standplaatsen bekend ten westen van het plangebied. Tijdens het terreinbezoek is gekeken of er geschikte standplaatsen zijn voor deze soort. Groenknolorchis groeit vaak samen met soorten als watermunt, gewone waternavel, kruipwilg, riet en gewoon puntmos. De soort wordt het meest aangetroffen in een moerasachtige omgeving en soms in vochtige graslanden. De begeleidende soorten zijn niet aangetroffen in het plangebied. Er zijn geen geschikte standplaatsen gevonden. Het voorkomen van groenknolorchis in het plangebied is uitgesloten.

Glad biggenkruid

Uit de natuurwijzer van het Havenbedrijf Rotterdam komen standplaatsen van glad biggenkruid naar voren in het plangebied. Glad biggenkruid is een pionierssoort die groeit op zonnige, warme, open plaatsen op droge, voedselarme, met name stikstofarme, zwak zure, kalkarme grond (leemarm en lemig zand).

De soort wordt gevonden in akkers (graanakkers en akkerranden), zeeduinen (laag blijvend duingrasland), bermen (open plekken en pas ingezaaide bermen) en grasland (gazons). Glad biggenkruid wordt op zeer veel plekken aangetroffen in (de omgeving van) het plangebied. In het plangebied zijn zowel in de zone tussen tracé A en B als in tracé C mogelijke standplaatsen gevonden voor deze soort. Vanwege het jaargetijde is het determineren van deze soort lastig. Begeleidende soorten zoals schapenzuring, gewoon duizendblad, duinsternetje e.d. zijn aangetroffen. Het voorkomen van glad biggenkruid kan niet worden uitgesloten van het plangebied.

In Hoofdstuk vijf zijn de gevolgen van het plan op deze soort verder uitgewerkt.



Figuur 4.5. Glad biggenkruid waarnemingen Natuurwijzer Rotterdam (2016 t/m 2020).



Figuur 4.6. Vegetatie in de strook van tracé A/B. Links voornamelijk groot duinsterretje. Rechts. Onlangs omgewoelde bodem.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk vijf wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Algemeen voorkomende broedvogels	Artikel 3.1	Mogelijk	Opgaande vegetatie is geschikt voor boom- en struikbroedende soorten en grasstroken mogelijk broedgebied van meeuwen
Rugstreeppad	Artikel 3.5	Mogelijk	Plangebied voldoet aan de biotoopeisen van de rugstreeppad en deze worden ook op korte afstand waargenomen
Glad biggenkruid	Artikel 3.10	Mogelijk	De soort staat op de natuurwijzer van het Havenbedrijf Rotterdam en als voorkomend in de directe omgeving van het plangebied

4.3 Beschermde gebieden

4.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Voornes Duin ligt op circa 3,5 kilometer afstand ten zuidwesten van het plangebied. Op 4,5 kilometer afstand ten noorden van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen. Zowel Voornes Duin als Solleveld & Kapittelduinen zijn aangewezen onder de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Beide gebieden bevatten stikstofgevoelige habitattypen.



Figuur 4.6. ligging plangebied (rood omcirkeld) t.o.v. omliggende Natura 2000 gebieden.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is op circa 200 meter ten zuiden van het plangebied gelegen. Het betreft de watergang Hartelkanaal. Het kanaal heeft natuurbeheertype N02.01 Rivier.



Figuur 4.7. Ligging NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied (rood omcirkeld).

4.3.3 Bescherming van houtopstanden

In het plangebied staan bomen. Deze worden mogelijk gekapt als gevolg van de ontwikkeling van het plangebied. De bomen staan buiten de bebouwde kom houtopstanden van de gemeente Rotterdam. Het betreft een rijbeplanting van ongeveer 18 bomen, waarna een gat van circa 80 meter volgt en nog eens een cluster van ongeveer 18 bomen. Er is hier geen sprake van een beschermde houtopstand in het kader van de Wet natuurbescherming.

Dit betekent dat de gemeente het bevoegd gezag is. Een kapvergunning kan worden aangevraagd bij de gemeente Rotterdam.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

De volgende biotopen worden beïnvloed door het voornemen:

- Kappen van bomen in het plangebied;
- Graven in en berijden van de bodem.

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat het plangebied een potentieel geschikt biotoop biedt voor vogels, amfibieën en flora (zie ook Tabel 4.2). Om deze reden is er enkel op deze soortgroepen een potentieel effect aan de orde. De onderstaande effectbeoordeling richt zich alleen op deze soort(groep)en. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten en ondervinden geen effect van het voornemen. Daarnaast wordt advies in het kader van de zorgplicht gegeven.

5.2.1 Vogels

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kapwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli²) indien concrete broedgevallen aanwezig zijn en daarnaast de graafwerkzaamheden ook niet in de broedtijd uit te voeren vanwege mogelijke broedgevallen van meeuwen. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

Zo kunnen in het plangebied nesten gebouwd worden door soorten als merel en houtduif en daarnaast door meeuwen. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

² Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

5.2.2 Amfibieën

Het projectgebied rond het talud in tracé B biedt een potentieel geschikte biotoop aan de beschermde rugstreeppad. Er zijn recente waarnemingen bekend van deze soort in de omgeving (ca 500 meter afstand).

Gezien de aanwezige geschikte biotoop binnen het plangebied is voor rugstreeppad de kans aanwezig dat deze in het plangebied voorkomt. De soort kent een vermelding op lijst A en bijlage IV van de Habitatrichtlijn en is beschermd onder artikel 3.5 van de Wnb.

Indien het plangebied leefgebied betreft van beschermde amfibiesoorten, vinden er als gevolg van het plan mogelijk effecten plaats in het leefgebied van de beschermde soorten en mogelijk op de individuen zelf door vernietiging op overwinterbiotoop, landbiotoop en/of voortplantingsplaatsen. In de Wnb staat een aantal verbodsbepalingen voor deze soort.

Indien de soort aanwezig is dan worden als gevolg van de werkzaamheden door het bouwverkeer en vergraven ten behoeve van de aanleg van de leidingen mogelijk verbodsbepalingen uit de Wnb overtreden, onder artikel 3.5 van de Habitatrichtlijn. Om te voorkomen dat verbodsartikelen overtreden worden, is nader onderzoek nodig naar aanwezigheid van de rugstreeppad.

Nader onderzoek: rugstreeppad

Er dienen vervolgstappen uitgevoerd te worden, zoals het uitvoeren van nader onderzoek naar beschermde amfibieën. Hierdoor wordt inzicht verkregen in de relevante soorten en de mogelijke effecten hierop, zodat gepaste maatregelen genomen kunnen worden.

Het onderzoek moet worden uitgevoerd conform het kennisdocument 2017 Rugstreeppad van BIJ12. Om de aanwezigheid uit te sluiten zijn drie bezoeken nodig. 2 x avondbezoek om kooractiviteit waar te nemen tussen half april en mei. Daarnaast in juni-juli nogmaals 1x avondbezoek om aanwezigheid uit te sluiten. Om aanwezigheid van voortplantingsplaatsen aan te tonen, is het van belang tevens in de maanden juni en juli de mogelijk geschikte voortplantingswateren te onderzoeken op aanwezigheid van eisnoeren of larven van de rugstreeppad. Dit laatste kan gecombineerd worden met het 3^e avondbezoek.

Vervolgstappen

Wanneer het plangebied daadwerkelijk functies voor rugstreeppad bevat, hoeft dit geen belemmering voor de werkzaamheden te betekenen. Het havenbedrijf Rotterdam heeft in de Natuurwijzer haar beleid m.b.t. beschermde natuur uitgewerkt. Op basis van dit beleid geldt een generieke ontheffing voor diverse soorten waaronder voor rugstreeppad. Dit betekent dat er onder voorwaarden, onder de geldende ontheffing kan worden gewerkt.

Concluderend: het voorkomen van rugstreeppad in het plangebied is geen belemmering voor het plan. Het is van belang dat volgens de gebiedsontheffing en met de geadviseerde compenserende maatregelen wordt gewerkt. Om deze reden is nader onderzoek verplicht, zodat de maatregelen kunnen worden bepaald.

5.2.3 Flora

In het plangebied zijn standplaatsen van glad biggenkruid aanwezig (zie Figuur 5.1). Wanneer als gevolg van de werkzaamheden verstoring of vernietiging van deze kruidige bermen en grasstroken optreedt, kunnen exemplaren van deze soorten verloren gaan. Glad biggenkruid is

beschermd onder artikel 3.10 van de Wnb. Het vernietigen van exemplaren is een overtreding van een verbodsbepalingen uit de Wnb.

Het havenbedrijf Rotterdam heeft in de Natuurwijzer haar beleid m.b.t. beschermde natuur uitgewerkt. In de interactieve kaart (die jaarlijks wordt bijgewerkt) is precies te zien waar beschermde soorten zich bevinden. Op basis van dit beleid geldt een generieke ontheffing voor diverse soorten waaronder ook glad biggenkruid.

In de ecologische werkprotocollen op de website staat per soort, of per groep soorten, beschreven welke werkzaamheden er mogelijk zijn en onder welke voorwaarden. Steeds wordt in het protocol beschreven op welke werkzaamheden deze van toepassing is, wat de kwetsbare periode is voor de betreffende beschermde soort en welke beschermende maatregelen u moet treffen om de werkzaamheden te mogen uitvoeren. Als dit wordt gevolgd, is er geen aanvullende ontheffing nodig. Er dient aantoonbaar volgens de gedragscode te worden gewerkt. Dit kan bijvoorbeeld door de maatregelen uit het werkprotocol te specificeren door o.a. een werktekening op te stellen voor de specifieke werkzaamheden. Dit ecologisch werkprotocol moet op de locatie waar een activiteit wordt uitgevoerd aanwezig zijn.

Om gebruik te kunnen maken van deze generieke ontheffing is het verplicht contact op te nemen met het havenbedrijf Rotterdam via natuur@portofrotterdam.com.

Meer informatie en het werkprotocol voor glad biggenkruid kan worden gevonden op de website van het Havenbedrijf: <https://www.portofrotterdam.com/nl/onze-haven/onze-themas/een-duurzame-haven/natuurwijzer>

Concluderend: Het plan is uitvoerbaar met maatregelen voor wat betreft glad biggenkruid.



Figuur 5.1 Glad biggenkruid waarnemingen Natuurwijzer Rotterdam (2016 t/m 2020).

5.2.4 Zorgplicht

Het konijn, diverse muizensoorten en de mol vinden hun leefgebied in het plangebied. Daarnaast maakt het plangebied mogelijk onderdeel uit van het foerageergebied van soorten als bunzing, ree en vos. De zorgplicht vereist dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Om nadelige gevolgen te voorkomen wordt geadviseerd voor de uitvoering rekening te houden met deze soorten door de verblijfplaatsen waar mogelijk te behouden en altijd zo te werken, dat dieren kunnen ontsnappen en indien dit niet mogelijk is, deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop in de directe omgeving. Voor konijnenburchten kan eerst de top laag worden afgegraven, zodat konijnen de burcht kunnen ontsnappen als gevolg van verstoring.

Daarnaast adviseren wij na het afronden van werkzaamheden geen inzaai met uitheemse soorten te doen, zoals nu deels is gedaan in het plangebied. De natuurlijke vegetatie vormt een sleutel in de voedselketen voor de aanwezige soorten. Door de grond in de juiste volgorde terug te plaatsen kan de natuurlijke zaadbank weer opnieuw uitgroeien.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Voornes Duin op circa 3,5 kilometer afstand ten zuidwesten van het plangebied ligt. En op 4,5 kilometer afstand ten noorden van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen.

Het Natura 2000-gebied Voornes Duin is aangewezen als Habitat- en Vogelrichtlijn gebied. De aangewezen habitattypen zijn stikstofgevoelig. Het ligt buiten het invloedsgebied van het project wat betreft verdroging of geluid- en lichtverstoring. Vanwege de afstand, de tijdelijkheid van de werkzaamheden en de geringe omvang van de ontwikkeling in het projectgebied, worden geen effecten op soorten, habitats van soorten of habitattypen in het Natura 2000-gebied verwacht. Er is geen effect op het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en daarom is er geen aanleiding om te verwachten dat er op Natura 2000-gebieden op grotere afstand nog effecten zullen optreden, behalve voor wat betreft het effect van vermesting en verzuring als gevolg van stikstofdepositie.

Stikstofdepositie

De uitvoering van de werkzaamheden gaat gepaard met stikstofemissie als gevolg van de inzet van gemotoriseerd materieel voor realisatiewerkzaamheden. Dit leidt mogelijk tot een toename van stikstofdepositie in nabij gelegen Natura 2000-gebieden. De mate waarin deze stikstofdepositie een probleem vormt voor deze Natura 2000-gebieden is afhankelijk van de hoogte van de depositiebijdrage, in combinatie met de stikstofgevoeligheid van betreffende gebieden en de mate waarin sprake is van een overbelaste situatie rondom stikstof.

Onlangs is het wetsvoorstel: “stikstofreductie en natuurverbetering” aangenomen. In dit wetsvoorstel is een vrijstelling opgenomen voor bouwactiviteiten (**art. 2.9a**). De verwachting is dat deze wet op 1 juli 2021 van kracht gaat worden waarbij er voor projecten een ongelimiteerde vrijstelling geldt voor stikstofdepositie als gevolg van alle bouwactiviteiten tijdens de realisatiefase. Er geldt geen drempelwaarde en er hoeven ten behoeve van een natuurvergunningaanvraag (gebiedsbescherming) voor een project dus geen berekeningen en daarbij behorende beoordeling van de stikstofdepositie voor de realisatiefase meer plaats te vinden.

Juridisch gezien speelt deze vrijstelling alleen op vergunningniveau en niet op planniveau (vaststellen bestemmingsplan). Er ligt echter wel een duidelijke relatie met stikstofdepositie-onderzoeken voor een planbesluit. Daarom gaan we ervan uit dat ook voor planbesluiten geen stikstofdepositieberekeningen voor de realisatiefase hoeven te worden uitgevoerd. Voor de projecten die door het plan mogelijk worden gemaakt geldt dat de gevolgen van de stikstofdepositie door de bouw- en aanlegactiviteiten tijdens de realisatiefase buiten beschouwing mogen worden gelaten (vrijstelling). Daarom dienen uitsluitend de gevolgen van de

stikstofdepositie tijdens de gebruiksfase in beeld te worden gebracht. Dit laatste is echter op het plan niet van toepassing aangezien er in de gebruikersfase geen sprake is van stikstofuitstoot. Het bestemmingsplan zal naar verwachting na 1-7-2021 wordt vastgesteld waardoor een beroep op de vrijstelling kan worden gedaan.

Het plan is voor wat betreft gebiedsbescherming Natura 2000-gebieden uitvoerbaar.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. Ook significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het plan kunnen worden uitgesloten. De ontwikkeling in het plangebied heeft geen effect op de directe omgeving van het plangebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen. Het NNN-beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

6 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

BIJ12, 2017 017. Kennisdocument Rugstreeppad (Bufo Calamita), juli 2017.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Overig:

NDFF

AERIUS Calculator

Streetsmart

QGIS

Website Ravon

RVO Soortenstandaard Rugstreeppad

SynBioSys

Verspreidingsatlas Floron

Natuurwijzer Havenbedrijf Rotterdam

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblaauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaat
	pimperlblaauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblaauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis
	muurhagedis		gestreepte dolfijn
	zandhagedis		gewone dolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gewone spitsdolfijn
	tonghaarmuts		grijze dolfijn
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis
Vissen	steur		narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoren		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruipend moerasscherm		griend, witte dolfijn
			spitsdolfijn van gray

Tabel B (1). “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoornpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
Reptielen	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparelmoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
Libellen	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
	Ringslang		Veldmuis*
	Beekkrombout		Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
Libellen	Hoogveenglanslibel	Kevers	Woelrat*
	Kempense heidelibel		Vliegend hert
	Speerwaterjuffer		

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel B (2). Per provincie vrijgestelde “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. (aangegeven met een ‘x’ of ‘*’).

Soort	Provincie	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
Aardmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bastaardkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bruine kikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing		x	x	x			x		x	x	x		x
Dwergmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn													(*)
Egel		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm													(**)
Hermelijn		x	x	x			x		x	x			x
Huisspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine watersalamander		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis													(***)
Meerkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis													x
Ondergrondse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Ree		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter		x											(****)
Tweekleurige bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Veldmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel		x	x	x			x		x	x			x
Wild zwijn												x	
Woelrat		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(*) = vrijgesteld maart–april en juli t/m november (**) = vrijgesteld in juli t/m september, (***) = 15 aug t/m 15 okt, (****) = 15 aug t/m feb ([Wijzigingsverordening](#), provincie Limburg, 2017)

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moeragamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

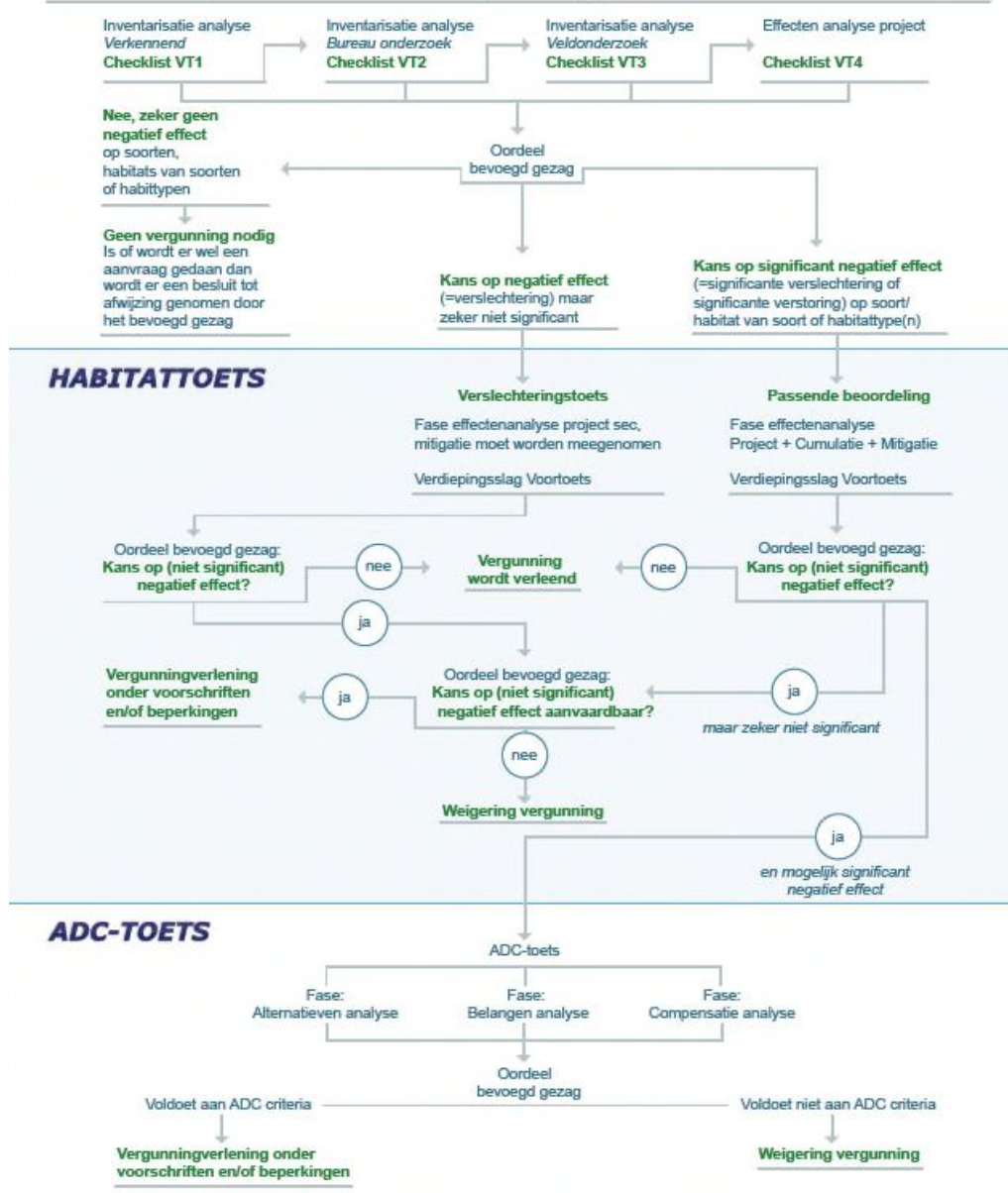
Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Stroomschema vergunningsprocedure

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze is ook van kracht onder de huidige Wet natuurbescherming. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets.
Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.



Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al bijna 70 jaar.

Contactgegevens

Rivium Westlaan 72
2909 LD CAPELLE A/D IJSSEL
Postbus 8590
3009 AN ROTTERDAM
T. +31 6 51214709
E. mariella.vangemeren@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl